

The best advertising medium to reach 250,000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

Issued three times a week. Official Organ of 85 Slovenian Societies and Organizations.

NO. 99. CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, AUGUST 24th, 1917. LETO X. - VOL. X

Drugi klic v armado je odložen. Naznanilo generala Crowderja.

—Provost maršal general Crowder je naznanil, da so vse govornice, ki naznanjajo, da se ob novem letu začne drugo klicanje k vojaštvu izmišljene, in da niti on niti vojni tajnik še nista predložila predsedniku (Wilsonu) načrtov za drugi poziv vojašine. General Crowder se je izjavil, da ima vlada s prvimi pozivi toliko dela, da niti misliti ne more na drugi poziv. Prostor, ki so bili doseženi zgrajeni za novo vojaštvo, bodejo tako prenapolnjeni, da nikakor ne bo mogoče klicati novih mož k naboru. Ameriška vlada bo zadovoljila za enkrat 2.200.000 možmi, katere ima sedaj pod orožjem, oziroma jih bo imela 30. septembra, ko bodejo vsi novo izbrani novinci poklicani v službo.

—Policija je v sredo zvečer ušla v hišo na 1708 W. 31st St. in je prišla 24 oseb, osumljenih, da se niso registrirali, in da so se skušale odtegniti vojaški dolžnosti. Osem oseb se je pozneje opravičilo s tem, da so pokazale registracijske karte ali pa so dokazali, da so prekoračili postavno starost, toda 16 jih je ostalo zaprtih v ječi. Vsi prijeli so: Finca in delavci v clevelandskih tovarnah. Policija je v sredo zvečer čakala, da so se vsi zbrali k večerji, kakor jih je naskočila. Sosedje v okolici so povedali policiji, da je v dotični hiši mnogo tujcev, ki se ponašajo, da so jim ameriške postave deveta brigada. Vsi pridejo pred zvezno sodnijo.

—Zvezni maršal Kelly je pripeljal v sredo iz Loraina, Ohio, Florjana Tilusaniča, ki je obkrožen, da se je izognil vojaški dolžnosti.

—Slovenska Zadruga Zveza v Collinwoodu nam naznanja: Pliknik, katerega priredi Slov. Zadruga Zveza v nedeljo prišlo. Kastelcu, se vrši v polni meri, toda izveztih je par točk programa, kakor je bil naznanjen v vabilih. Vabljeni so vsi, ken zadovoljstvo bo splošno.

—Clevelandski polk inženirjev je dobil povelje oditi ta teden proti jugu. Kam odidejo ti prvi clevelandski brambovci, pod poveljstvom polkovnika McQuigga, vojna uprava neče izdati. Povelje se tiče 8000 mož.

—Prvi oddelek nove narodne armade, ki se sedaj zbira, odide iz Clevelanda 5. septembra Chilicthe, južno od Columbusa. Drugi oddelek pa bo pozvan šele 20. septembra na mesto 15. sept. kot se je zadnjič poročalo, in tretji oddelek pa najbrž odide šele po 1. oktobru.

—Pri letošnjih volitvah v jeni bo volivcem zopet dana prilika glasovati za novo jočo v Cuyahoga county. Lansko leto so volivci z 1000 glasovi večine zavrgli ta predlog, toda ječa je medtem postala tako slaba, da je nemudoma treba ogledati drugo. Dočim bi lansko leto zadostovalo \$1.000.000 za novo jočo, pa bo letos treba \$2.250.000, kajti material je dražji delo je dražje, vse je dražje.

—Sedaj ko je predsednik Wilson zapovedal, da se morajo cene premogov znižati, in bo premog v kratkem mnogo cenejši kot je bil, je obrnil predsednik svojo pozornost na velike mesarje, ki nezdravsko izkoriščajo ljudi. Punt svinjskega mesa je danes 45 centov, in velike mesarske tvrdke delajo ogromne dobičke. Predsednik Wilson bo najprej pregledal izvoz mesa, razven za nujne potrebe zaveznikom, a pozneje bo določil maksimalno ceno mesa. Veliki mesarji v Chica-

Laške vojne ladije obstreljujejo Trst.

Bitka na avstrijsko-laški fronti se vrši z vso ljutostjo. Avstrijci se trdovratno ustavljajo Italijanom, vendar so bili na več krajih prisiljeni umakniti se. Nemci so doživeli pri Verdunu občuten poraz.

Lahi nadaljujejo ofenzivo.

Rim, 23. avgusta. — Laška ofenziva napram Avstriji je v polnem teku. In Italijani dobiti neprestano nove avstrijske postojanke. Avstrijske zgube v treh dneh laške ofenzive se računajo na 30.000 mrtvih, ranjenih in ujetih. Avstrija priznava zgube na fronti in priznava, da se mora avstrijska armada umakniti.

Trst bombardiran.

Nad trideset velikih topov je zaplenila laška armada od Avstrijcev. Na celi fronti, kjer so Laši začeli z ofenzivo, so napredovali, kar tudi Avstrijci priznavajo. Laške bojne ladije so pripelje v bližino Trsta, in so začele bombardirati Trst, kjer je povzročena velika škoda. Avstrijci se obupno branjajo, toda Laši so zbrali tako močno armado za ta napad, da je ves odpor zaman. Trinajst tisoč ujetnikov, katere so dobili Italijani v prvih dneh, jasno kaže, da so avstrijske čete izmučene in se ne morejo uspešno dalje boriti.

Laško uradno poročilo.

Rim, 23. avgusta. Na celi fronti divja bitka brez prenehljaja. Severno od Gorice se vrši vse po načrtih in prizadevanja nasprotnikov ustavi ofenzivo, so zaman. Proti jugu se vrše lokalni boji, posebno na Kraški planoti. Na celi fronti pa so dosegli naše čete nove uspehe, kajti boriti se je treba za vsak pedenj zemlje, katero sovražnik trdovratno brani. Naši zrakoplovi so mojstri položaja in so povzročili avstrijskim rezervam, ki so hitele na pomoč, mnogo neprilik. Število neranjenih ujetnikov dosedaj zajetih znaša 6.000 mož, med njimi 311 častnikov. Trideset topov večjega in srednjega kalibra je zajetih. Ostali vojni plen je ogromen.

Tudi ko je bilo dne 5. junija treba se registrirati mladim fantom in možem, je gospodinja Katarina spoznala svojo "patriotično moško" dolžnost in se registrirala kot fant. In usoda je hotela, da je bila klicana v četrtel na zdravniško preiskavo. In tu se je pričel "trubel" za gospodjino. Postavila zahteva, da se morajo možki pri preiskavo popolnoma sleči, in vraga kako naj se sleče fant, ki ni fant, in ki je med samimi fanti! In tudi če stori tako, kako more gospodinja prepričati stroge in izkušene zdravnike, da je fant, če pa ni. Zato pa gospodinja ni šla na strogo preiskavo telesnih udov. Ostala je doma, toda roka postave je dolga, in detektivki so jo prijeli. Pred sodnikom je prišlo vse na dan. In fant ni več fant, ampak punca, katero pač vzamejo za obvezovanje ran na bojišču, toda puške ji ne bodo dali. Miss Hoffman je bila zaposlena kot voznik pri raznih kompanijah, ne da bi kdo slutil njen pravi spol.

—Tretja kompanija 5. regimenta je odšla v četrtel ponoči iz Clevelanda v Alabamo, šteje med drugimi tudi sledeče Hrvatke in Slovence: Blaž Delisimovnik, Geo. Hajduk, Elija Jovanović, Frank Kralj, Peter Skala, Steve Mužilo, Al. Petrovič, Anton Polkar.

—Slov. in hrvaški soc. klub priredijo piknik v nedeljo 26. avgusta na Reharjevi farmi v Euclidu. Piknik se vrši v korist delavskega doma. Od občinstva se pričakuje velike udeležbe.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 23. avgusta. Enajsta bitka ob Soči je sedaj v polnem teku, ker se sovražnik v desetih prejšnjih bitkah ni posrečilo uničiti naše vrste. Vzhodno od Kanala, ob Soči in južno od Tolmina, se je sovražnik posrečilo potisniti našo fronto deloma nazaj. Pri Verdu so naše postojanke dolgo vzdrževale sovražnikov napad, nakar so bile obkoljene. Med Dorselo in Vipavo je bil sovražnikov napad odbit. Na Kraški planoti so Italijani s strahovitim napadom se polastili nekaterih naših postojank in priborili vas Selo. Tekom dvodnevnega boja z Italijani smo ujeli 5900 laških vojakov in zaplenili 50 strojnih pušk. Laški monitorji so obstreljevali pristanišče v Trstu. Na nekaterih drugih točkah smo se morali umakniti.

Siloviti boji pred Verdunom.

Pariz, 23. avgusta. Francosko uradno poročilo se glasi: Nemci so večerj silovito bombardirali naše postojanke ob Aisne. (Vseposod so Nemci zaporedoma v silnem številu napadali, toda so bili povsod odbiti. Dobili smo več ujetnikov. Na levem bregu reke Meuse smo sinoči odbili ogromen nemški napad med hribom Mrtvega Človeka in hribom št. 304. Gotovi nemški oddelki, ki so se polastili naših prvih strelnih jarkov, so bili izgnani iz njih z briljantnim napadom. Tu smo ujeli 60 Nemcev. Polastili smo se vasi Forges. Tudi na desnem bregu reke Meuse so si Nemci prizadevali odvzeti nam postojanke, katere smo dobili, posebno pri hribu št. 304. Toda naš topniški ogenj je prizadajal ogromne zgube Nemcem in razgal njih napadajoče valove na vse strani, tako da so morali prenehati z napadi. Število neranjenih ujetnikov, katere smo dobili od 20. avgusta, znaša 6116, izmed teh je 114 častnikov. Pri tem niso všteti ujetniki ujeti večerj in 600 kateri ležijo v bolnišnicah. Poleg tega smo dobili ogromen plen: popolnoma opremljeno poljsko bolnišnico in pri (Avocourty) smo zajeli ves polkovni štab.

Kaj poročajo Nemci.

Berlin, 23. avgusta. V Flandriji so začeli Angleži zopet s silovitimi topniškimi ognjem. Pri Menimes, južno od Ypres in pri St. Julien so Angleži napadali, toda so bili odbiti. Posebno hudi boj se vršijo pri Lensu. Premogarsko skladišče je bilo po hudem napadu zasedeno od Angležev. Na verdunski fronti nadaljujejo Francozi z ofenzivo in v nekaterih krajih se jim je posrečilo priti naprej. V Avocourty so Francozi zasedli več naših postojank. Na vzhodnem bregu reke Meuse so Francozi zasedli vas Samogoneux. Zgube infanterije so bile jako teške, in Francozi so morali nadomestiti več divizij z novimi četami.

Rusko uradno poročilo.

Petrogra, 23. avgusta. V ponedeljek so Nemci pri Tulekm, zapadno od Tirul močvirja napadli naše prednje postojanke in so nas pogladi nazaj. Mi smo se umaknili do Antiga in Kemmern. Pozneje so Nemci ponovno napadli naše nove postojanke, kar nas je prisililo da smo se umaknili za 6 milj. Mali napadi pri Raggedemu so bili odbiti. V okolici Dvinsk so Nemci pričeli z živah-

im obstreljevanjem. Pri Brody, na meji Galicije, jesovražnik začel z novo ostrnostjo napadati naše nove pozicije.

Kriza v Rusiji je silna.

Washington, 23. avgusta. — Ameriška vlada je dobila v zadnjih 24 urah jako žalostne brzojavke iz Rusije: tako da je celotna ameriška vlada vznemirjena. Ameriška vlada neče priobčiti teh brzojavk. V brzojavkah se naznanjajo stvari, ki so popolnoma v nasprotju z zavezniki vladami, in sicer da nameravajo ruski socialisti skleniti separaten mir, da ruski socialisti hočejo uničiti Kerenskija, in da Nemške intrige v Rusiji se nadaljujejo, in radikalni elementi delujejo na vso moč v prid Nemcev.

Delo submarinov.

London, 23. avgusta. Koncem pretečenega tedna je bilo petnajst angleških parnikov potopljenih, ki so nosili več kot 1600 ton, trije ki so nosili manj kot 1600 ton in dve ribiški ladiji. V angleška pristanišča je dospelo pretečeni teden 2838 parnikov, odpljulo jih je 2764.

Na angleški fronti.

London, 23. avgusta. Spopad med angleško in nemško armado v Ypres sektorju, med Langemareke in Fretzenberg se zopet vrši v vsej sili. Od večerj zjutraj neprestano napadajo Angleži in Nemci ne da bi se tej ali oni armadi posrečilo dobiti važnejše točke v oblasti. Irške čete so zagnale Nemce nazaj za dve milj, toda Nemci so se zopet povrnilo pozneje la napadu in pregnali Irce iz njih pridobljenih postojank. Proti večeru so Angleži prišli naprej za 500 jardov. Svet na katerem se sedaj vršijo napadi, je silno utrjen. In vsakem hribočku, na vsaki planoti imajo Nemci stotine strojnih pušk, podzemelske utrdbe, prostore, kjer so skriti lahki topovi, in s temi lahko dominirajo celo okolico na milj: daleč. Poleg tega so Nemci napram Angležem zadnje čase postavili izvanredno veliko število vojakov.

Ameriška uradna poročila.

Washington, 23. avgusta. — Ameriška vlada bo pričela izdajati redna poročila o stanju ameriške armade v Franciji, in sicer vsak teden enkrat. Ko pa pride ameriška armada v akcijo s sovražnikom, pa bo general Pershing pošiljal dnevna poročila, kakor naznanja vojni tajnik Baker.

Cena trdega premoga.

Washington, 23. avg. Predsednik Wilson je s posebno proklamacijo določil cene trdemu premogu. Te cene so od \$400 do \$530 tona, kakor so razmere v raznih premogarskih krajih. Cena mehkega premoga je bila že prej določena, in sedaj preostaja še ogromna naloga, da se določijo cene za nadrobno prodajo, ker gorenje cene veljajo le za prodajo na debelo.

Usoda Rusije se odloči.

V Moskvi se zbere v kratkem zborovanje ruskih zastopnikov in od tega zborovanja bo odvisna nadaljna usoda Rusije. Če se konservativni elementi združijo, tedaj lahko prisilijo sedanjo vlado, da odpravi radikalni socializem iz armate in uradov, ker le potem more dobiti ruska armada novo moč, da začne z ofenzivo. Če pa na zborovanju dobijo večino radikalni elementi, tedaj se na Rusijo ne more več računati.

ti kot vojaško silo. Nemški agentje so dosegli svoj namen.

Požar v Solunu.

London, 23. avg. Prva podrobna poročila so dospela sem iz Soluna o silnem ognju, ki je vladal v mestu pretečeno ne-

deljo. 60.000 oseb je brez strehe, nad 4000 hiš je zgorelo, polovica mesta je uničenega. Zgora je tudi vsa zaloga srbskih dobrodelnih društev. Trije nemški zrakoplovi so metali bombe nad mesto, ko je gorelo.

Riga je padla Nemcem v roke? Rusi se umikajo, Nemci napredujejo

Riga je padla?

Washington, 23. avgusta. — Poročilo, da je mesto Riga najbolj važno rusko severno pristanišče, padlo v roke Nemcem, in da se Rusi zopet umikajo, je silno presenetilo ameriške kroge. Novica še ni potrjena.

London, 23. avgusta. Ofenziva zaveznikov na raznih frontah, ki se je pričela 19. avgusta velja Nemcem in Avstrijce že nad 100.000 mrtvih, ranjenih in ujetih. Zavezniki so zadnjih par dnevih zajeli najmanj 25.000 Nemcev in Avstrijcev. Toda kljub temu dejstvu je Nemčija pričela z novo ofenzivo in sicer proti Rusom. Nemci so že napredovali na Riga fronti in bati se je, da pade važno mesto Riga v nemško oblast. Mnenje v zaveznikiških krogih je, da so nemški vojski poveljniki začeli z ofenzivo napram Rusom, da vsaj na tem bojišču, ki Nemcem ni nevarno, kaj dosežejo, kajti poročila ki jih mora dati nemški generalni štab o bojih na laški in zapadni fronti, so jako žalostna in lahko povzročijo da zgubi nemški narod vse svoje zaupanje v nadaljevanje vojne. Poleg tega pa ni treba ogromne nemške armade, da napada Ruse na Dvinsk in Riga fronti, kajti ruski vojaki so deloma pobegnili, deloma se nečejo boriti, poleg tega primanjkuje Rusom municije, izkušeni poveljniki, in vrh tega skrbijo nemški agenti, da ni nobene

prave organizacije niti pri ruski vladi niti pri armadi.

Medtem skuša Nemčija napeti vse sile, da se mirovno gibanje v raznih deželah čimbolj razširi. Iz Amsterdama se poroča, da je več upljivih nemških strank prepričanih, da Nemčija ne more več dobiti odločitve v svojo korist. Radi tega se sedaj bolj zanaša na mirovne akcije v nevtralnih kot v deželah zaveznikov. In močno se sumi, da je papež marsikatero mirovno točko v svoji noti na boreče se države posnel po nemškem priporočilu.

Kljub temu pa nihče ne sodi, da je nemška armada na koncu svojih moči. Nemška armada še dobro drži svojo fronto, in domače rezerve, ki čakajo odhoda, se lahko potrudijo še vedno na 3.000.000 vojakov. Ruska revolucija je silno koristila Nemčiji, in le zategadelj, ker nemški generalni štab ve, da Rusija ni nevarna, ampak da v Rusiji delujejo razni agentje v prid Nemčije, in Nemčija podvzela večjih korakov napram disorganizaciji ruski armadi. Toda na drugi strani pa zavezniki vedo, da nemška armada ne more nikamor naprej. Nemčijo more rešiti le skorajšni mir popolnega propada, toda miru zavezniki ne dovolijo prej, dokler ni Nemčija popolnoma premagana na bojišču, ali pa da Nemci revolucionirajo proti kajzerju in uvedejo republiko.

A. F. of Labor proti bogatim. Bogatini morajo plačati za vojno

Washington, 23. avgusta.

Amerikan Federation of Labor največja ameriška delavska organizacija je sklenila, da se prične boriti, da bogatini v Ameriki plačajo kolikor mogoče veliko davkov. Samuel Gompers, predsednik te delavske zveze je večerj predlagal, da se naredi postavka, ki bi odvzela bogatinom zadnji cent vojnih profitov. Nadalje se je Gompers izjavil, da bo vlada dobila ves narod za sedaj če se ji posreči obdavčiti bogatine tako, da bodejo slehjni lahko plačali vse vojne stroške, dočim se od pripravega naroda zahteva, da postavi svoje življenje na oltar domovine. Nastop delavske organizacije je mnogo uplival na senatno zbornico. V senatu imajo sedaj v pretresu nove davke za bogate kompanije, ki naj bi prinesli Zjedinjenim državam 1.500.000.000 novih davkov, za \$250.000.000 več kot se je prvotno nameravalo. Samuel Gompers se je izjavil, da so kompanije in trusti naredili toliko dobička od sedanje vojne, da lahko plačajo ves vojni davki. Zjed. držav. Dasi je resnica, da se morajo davki na vse

prebivalce po zmnožitvi enako razdeliti, pa mora vlada v prvi vrsti pritisniti one, ki so zaslužili brez truda milijone od vojne. Prvotno senatska zbornica ni bila za to, da se naložijo preveliki davki korporacijam, toda danes se lahko z gotovostjo trdi, da bodejo zagovorniki velikih davkov od strani bogatih korporacij, dobili večino. Opozicijska stranka je sprevidela, da ne more na noben način odvrniti zahtev delavstva in srednjih krogov, da se obdavči bogatine. Resnica je, da morajo kompanije že sedaj plačevati velike davke, toda ti davki se lahko podvojijo, ne da bi to kompanijam mnogo škodovalo. Senat je že sprejel točko, da osebe, ki imajo na leto dohodkov več kakor milijon, da morajo od vsakega milijona plačati \$500.000 v državno blagajno, torej 65 procentov vseh dohodkov. Nadalje se namerava narediti postavka, ki bo odredila 50 davka na vse vojne profite. Da pa kompanisti ne bi prišli na idejo, da bi radi pomnoženega davka zvišali ceno svojim izdelkom, bo vlada kontrolirala cene izdelkom.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Poravnava številka - 3c

EDWARD KALISE, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 99. Friday, Aug. 24. 1917.

Črni glasovi iz Slovenije.

Ko se je zbral avstrijski parlament, je bilo zastopnikom raznih narodov v Avstriji dan na prilika spregovoriti resno besedo z vlado radi strašnih muk in trpljenja, kateremu so podvržene slovenske narodnosti v Avstriji. Dr. Matko Laginja je v prvih besedah svojega govora se izjavil, da... naš narod povsod strada nepopolnoma, a Lika, Dalmacija, Istr, primorski in kranjski kraji pa naravnost propadajo. Pod orožje je bilo vzeto vse, kar je bilo zmožnega in nezmožnega. Zene otroci in stari so prepovedani iz domacij, a hrana, katero bi potrebovali doma, je odnešana v druge kraje... In vzpričo vsega tega, govorijo vladni uradniki, da je pri nas položaj ugoden, znojiv, četudi je tako hudo, da hujše biti ne more...

Najbolj strašno sliko o položaju na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem, kjer prebivajo Slovenci, pa je pokazal v državnem zboru naš poslanec Dr. Korošec. Podal je interpelacijo na vlado, v kateri je dokazal, da imajo Slovenci danes dva silovita sovražnika: Avstrijo-Ogrsko, ki davi in uničuje slovenski narod, kjer koli ga more, ki plačuje slovenski narod od časa največjih žrtev s strašnimi kaznimi, in drugi sovražnik slovenski je Italija, ki si prizadeva, da nam odurja del naše zemlje, ki nam hoče vzeti ono, kar je celemu narodu prirastlo k srcu, in to je: Trst, Jadran in Dalmacija.

Pomnite vi, bratje v Ameriki, da je govoril take besede slovenski poslanec v avstrijskem državnem zboru, človek ki ves čas vojne stanuje tam in ki je smel spregovoriti obsojbo le raditega, ker se je nabačal v državnem zboru. In če je že to gorje tako silno, o katerem se govori v državnem zboru, kako mnogo silnejše mora biti šele pravo gorje, katerega trpi slovenski narod!

Kako se izkorišča naš narod. Dne 16. junija je podal slovenski državni poslanec Dr. Korošec v imenu Jugoslovanskega Kluba v državnem zboru interpelacijo, v kateri na izrazit način opisuje trpljenje naroda slovenskega, ki postaja od dneva do dneva bolj nezno.

Potem ko je opisal kako ogromne žrtve je slovenski narod doprinesel v borbi za Avstrijo, v prepričanju, da bo Avstrija spregledala in odpravila krivice, ki vladajo med narodom, nadaljuje dr. Korošec sledeče:

"Ta vojna je prinesla slovenskemu narodu bridka razočaranja, katerih posledice niti sprevrediti ni mogoče. Od začetka vojne so mestne in vojne oblasti na vse načine izkoriščevale narod, izpostavljale so narod najbolj sramotnemu ponižanju, posebno v narodnem pogledu, in vse to se je godilo brez stvarnega vzroka, edino iz priložne hudobije napram našemu narodu, deloma pa radi globokega nespoznavanja naših razmer. Glavni motiv te gonje napram nam je mržnja vlade proti narodu. Ta mržnja ima danes najbolj nagnusne oblike. Slovenski narod trpi in se bori še nadalje za svojo domovino, toda na vprašanje, zakaj država, katero brani s svojo zadnjo krovjo in z vsemi žrtvami, ne ustavi sramotjenja

naroda, na to vprašanje se ne dobi nobenega odgovora. Ako naš narod ne dobi popolnega zadoščenja za krivice in sramotjenja od strani vlade, tedaj se je bati, da pride do sovražstva med slovenskim narodom in med vlado. Narod slovenski ki je sicer krotak kakor jagnje, vendar ne bo dopustil, da se ga popolnoma uniči.

Avstrijske žrtve povsod. Neštete so silovitosti vlade napram slovenskemu narodu za časa vojne. Le nekaj nasilnih slučajev je bilo objavljeno, le nekaj slučajev je prišlo pred sodnijo, toda narod trpi ta nasilja v svoji kluhi ter jih ne more nikdar pozabiti, kajti pri vsakem koraku, ki ga naredi, naletijo na žrtve nasilja avstrijske vlade. In dočim pohlepni sovražnik stega svojo roko po naši zemlji, pa sovražnik doma od znotraj stega svoje roke po naših pravicah, naših čustvih in nas izkorišča enako krvnemu neprijatelju.

Predno naštem silovita preganjanja, je treba konstatirati, da so ta preganjanja povzročena radi mržnje napram narodu, da se ta proganjanja vršijo na povelje nemških nacionalnih krogov, ki tako delo ne prestopajo podpirajo.

Že v začetku vojne leta 1914 se je začelo uničevati Slovence, in to v trenutku, ko je cvet našega naroda živaval na bojišču za skupno domovino. Iskali so po naših zemljah veleizdajalec in špijone, kateri so bili potrebni vladi, da dokaže, da je potrebno v naši deželi nastopiti kot na sovražnikovi hleh. Ker na slovenskih tleh niso mogli dobiti resničnih državnih sovražnikov, je žandarmerija in policija izpolnila svoje črne listine s takozvanimi "politično nezanesljivimi elementi". To so bile osebe, ki niso skrivale svojega narodnega čuta, in ki so bili ravno raditega, ker so se zavedali, da so Slovenci, napoti vladnim krogom.

Kruto delo žandarmerije. Komurkoli se je predbalivalo, da je izrekel kako nepremišljeno kritiko, ki po kazenskih pravilih niti kaznjiva ni, tega so na podlagi izmišljene ovačbe nemudoma vrgli v vojaške zapore, tirali jih pred vojne sodnije, internirali so jih ter postopali z njimi kot s sovražnikom. Tako je bil poslanec Roškar predan vojni sodnji v Gradcu, ker ga je žandarmerija označila brez vsakega povič kot šrbifila. Roškar po tej obtožbi niti zaslišan ni bil, ampak se je njegova stvar po preteku nekaj tednov končala s tem, da je bil obsojen radi vmešavanja v uradne posle. Samo po sebi je umljivo, da je to "vmešavanje v uradne posle" povzročila žandarmerija sama. Drugi poslanci so bili obtoženi radi zarote proti državi, na podlagi najbolj nizkosti denuncijantov. Progon se je vršil posebno napram izobraženim ljudem in duhovnom. Na stotine žrtev so vrgli v ječe, izpostavljali so jih največjemu sramotnemu množice, zaničevali si njih najdražje svetlinje in brez vsake sodbe in tožbe, se je postopalo z njimi kot z dokazanimi izdajalci. V Mariboru in po drugih mestih so se ustanovile posebne organizacije, katerih člani so imeli nalogo krivo pričati na sodnih, in te krive priče so vladne oblasti jako radi poslušale.

Koncem konca je bil, da je bila večina ljudi oproščena, kajti niti najmanjše stvari niso mogli dokazati, a kljub temu je vlada trpela, da so bili ti ljudje izpostavljeni največjemu sramotniju. Dokazano je, da so politične oblasti vselej odobravalje, guljenje, sramotnje in poniževanje našega naroda.

Nemške zastave, jezik, šole. Slovenskim vojakom je bilo prepovedano nositi pri sebi ali na sebi slovenske trobojnice ampak nositi so morali nemško-nacionalne trake, in prepevanje slovenskih pesni je bilo zabranjeno in prepovedano. Enoletnim prostovoljcem (in to so mladi ljudje, ki so pravkar dovršili višje šole ali vseučilišča, in ki pripadajo inteligentnemu delu naroda), je bilo strogo prepovedano občeševati med seboj v slovenskem jeziku, in njih višji častniki so se norčevali iz slovenskega jezika, slovenski vojniki in častniki so bili ponižani radi njih narodnega prepričanja, smatralo se jih je za nezanesljive. Edino kar nam je bilo dovoljeno, je bilo: Boriti se in prelivati kri.

Nešteta so razžaljenja, katera smo dobili iz vojnih krogov a tako poniževalnem postopanju: Slovenci so bili presunjeni v svojem ponosu na dnu srca in so umirali. Padlo jih je nekaj desetstisočev.

Takoj v začetku vojne se je začela od strani vlade in pri železnicah prisiljena in nezno na germanizacijo. Špijonaža je bila v polnem teku, in vsak Slovenec, ki je izpovedal da je slovenskega rodu, je lahko vsa trenutek pričakoval, da ga vržejo v ječo. Črni kabinet je posloval neprestano, poslušajoč se anonimnih denuncijantov, nemškega "Volks-rata" in nemško nacionalnih organizacij.

Na dnevnem redu je bilo, da so vse slovenske uradnike premestili v nemške kraje, in nemške pionirje so naseljevali v slovenskih krajih.

Slovenski jezik na zadnjem mestu.

Slovenski jezik je telkom vojne v Avstriji zgubil vsako veljavo. Na Koroškem je raba slovenskega jezika skoro prepovedana, kakor da tam ne bi bilo 100.000 Slovencev. Na Južnem Štajerskem, kjer je 400.000 Slovencev, nimajo skoro nobene uporabe za slovenski jezik. Niti pri finančnih tih pri političnih oblastih se Slovenci ne morejo posluževati slovenskega jezika, in enako je slovenski jezik izpodrinjen iz vseh drugih uradov. In ta usoda prehaja polagoma tudi na Kranjsko.

Železnice so popolnoma germanizirane in najbolj priprotni delavcem je prepovedano občeševati v slovenskem jeziku s svojimi predpostavljanimi, in sicer pod denarno globo. In postna uprava sledi železniški upravi.

Italjani imajo svoje šole. Slovenci hodijo v nemške.

Tekom vojne vlada prav ničesar ni storila za slovenske šole, za slovenski poduk, nasprotno, slovenski otroci so prisiljeni hoditi v nemške šole, katerih je na obličko na razpolago, in v istem času vlada podpira italjanske šole. Še več, avstrijska vlada je ves čas, odkar se je pričela vojna z Italijo ustanovljala italjanske šole v vseh onih krajih, kamor so pobegnili Italjani iz Istrije pred sovražnim napadom. Na Moravskem je ustanovljenih mnogo italjanskih šol, toda v istem času se ni odprla niti ena slovenska šola za slovenske begunske otroke iz Istrije. Slovenskih šol povsod primanjkuje. Pri tem je vlada nastopala z očividnim namenom, da germanizira vse slovensko ozemlje južno od Drave.

Slovenski narod je plačal svoj davek Avstriji s svojo krvjo, toda pravice svojega jezika, svoje samostojnosti in s težavo pridobljene kulture, svoje sinove ne bi prav nič manj branil kot je branil državno napram sovražniku, t. j. s krvjo. Naš narod zahteva priznanje svojega jezika, svojih pravic, in branil bo te pravice do skrajnosti.

Krvavi odpor.

Radi tega preganjanja se je polastila slovenskega naroda arditost brez primere, toda oblasti so previdno zaprle vse ventile: po katerih bi narod mogel dati duška svojem ogorčenju. Pritožbe in apeli so ostali nerešeni. Svoboda izražati svoje mnenje, je bilo za dušeno. Slovenskemu časopisju so bila usta zamašena, in cenzura je praznovala prave orgije. Na drugi strani pa je bilo nemškim listom dovoljeno napadati slovenski narod, sramotiti slovenski jezik. V slovenskem časopisju so bile zabranjene najbolj nedolžne novice dočim je nemškim listom vlada dovoljevala sumarno ali pavšalno sumničenje slovenskega naroda. Naše patriotične organizacije, posebno na jezikovnih mejah, so bile predane v roke naših sovražnikov, a nam je ostala edina pravica, da prelivamo kri. Naši narodni nasprotniki so gromadi bogastva in milijone z vojno liferacijo, a naš narod je šel na be-naško palico, in odvzeto mu je bilo vse. Vsa zemlja je opustošena, naša zemlja se nahaja v vojni zoni in nosi največja bremena vojne.

In z žalostjo moramo potrditi, da so tudi vojne oblasti imele pri tem svojo roko.

To so najbolj površne slike faktičnih razmer na jugu monarhije.

Vse sloje slovenskega naroda je prevzelo brezmejno ogorčenje proti tiranom in pozročiteljem teh razmer in to ogorčenje se bo zapustilo bodočim generacijam, kajti slovenski narod je doživel v tej vojni večje nasilje kot ga je moral trpeti v turških vojnah.

In vprašam sedaj celokupno cesarsko-kraljevo vlado: Kako misli vlada odpraviti te nezakonitosti v slovenskih zemljah in ali je vlada pripravljena, da nemudoma odpravi krivice in preneha z uničevanjem slovenskega naroda?

Rusija potrebuje morale.

Rusija ni potrebovala ob času najhujše zadrege več vojakov kakor jih je imela na fronti ali pa pripravljenih doma. Moštva je bilo v Rusiji vselej več kot preveč na razpolago. Kadar je Rusija doživela največji poraz in je bilo upanje na zmago najmanjše, je Rusija vselej imela dovolj moč. In tudi danes ima Rusija dovolj moč, toda manjkalo ji je streljiva, ker so zločinski carjevi uradniki polnili svoje žepe z zlatom, namesto da bi polnili vojaška skladišča s streljivom. Danes je Rusija revolucionarna, in ima zopet dovolj moštva, in streljiva je dovolj na razpolago, samo če bi se rabilo. Kar potrebuje Rusija danes je nova morala, stroga disciplina, energija in zmožnost. Moštva je najmanj deset milijonov v rezervi, in ti morajo dobiti v resnici moško srce, da ne bo treba ruskim ženam hoditi v boj.

Senator Lewis iz Illinois se je pred kratkim izjavil v senatu, da odide prihodnja ameriška armada v Rusijo namesto v Francijo. To naznamilo je začudilo vse, dasi je senator pozneje priznal, da je izdal izjavo na lastno odgovornost. In značilno je, da se je en dan pozneje oglašila ameriška vlada, ki je izjavila, da ne bo deželo ameriške čete poslale v Rusijo, ker tam moštva sploh ne potrebujejo.

In v resnici je skrajno nevrjetno, da bi se ameriški vojniki borili v Rusiji, četudi bi se vojna nadaljevala 5 ali 10 let. Da, Rusija potrebuje naše pomoči in jo bo še bolj potrebovala v bližnji prihodnosti. Toda Rusija v resnici ne ve, kam naj bi postavila moštvo, če se ji ponudi od katere druge države. Rusija sama ima moštva preveč. Rusiji že sedaj dela silno težave in skrbni dejstvo, da je uprava živeža skrajno zanikerna, in koma hrani vojake na fronti, in kako naj bi potem skrbeli še za druge stvari. In ravno pri tem jim mora Amerika pomagati. Da, Ame-

rika kot republika mora pomagati Rusiji kot sestri republiki ne s tem, da ji pošlje živež, ampak s tem, da skrbno da se živež pravilno koncentrirajo in pravilno razdeljuje po vseh krajih. V sedanjih zmešanih ruskih razmerah bi taka ameriška pomoč bila skrajno dobrodošla. Amerika mora skazati Rusiji svoje simpatije in pomati tam, kjer pomoč v resnici zaleže.

Če bi Rusija potrebovala armado katke druge države, da odbije sovražnika, tedaj bi gotovo prej Japonska pomagala kot Zedinjene države. Prostor je v zapadni Evropi za vse vojakke, kolikor jih Zedinjene države postavijo v vojne vrste. Tudi pet milijonov vojakov se lahko uporabi na Francoskem. Fronta je dovolj dolga. Čim več pošlje Amerika vojakov v Francijo, tem gotovje se lahko trdi kakšen bo konec vojne, tem verjetnejše je, da bo ravno Amerika pomagala odločiti vojno v prid zaveznikom. Prostor ameriški armadi je torej v Franciji, ne v Rusiji. Japonski je veliko lažje poslati veliko armado v Rusijo, in če bi jo Rusija potrebovala, ker je Japonska sosedja Rusije, in ker Japonski ne bi bilo treba potegniti svoje armade z druge fronte, da gre v Rusijo, kajti japonska armada čaka doma pripravljena in opremljena ter pri volji, da stopi v boj na strani zaveznikov. Zatrjevalo se je, da nima Japonska ničesar proti temu, da pošlje svojo armado na katerokoli fronto bi bilo potrebno.

Toda skoro gotovo je, da Japonska ne bo treba nasopiti. Moštva v Rusiji je kot lista in trave, mogoče več kot ga more Rusija sploh kdaj poklicati v vojne vrste. Veliki ruski medved, dasi je začasno oslepel in se nahaja v omotici, še ni mrtev. Dvignil se bo nekega dne s strašno silo, da bo deželo narodi vedeli, kakšna moč je v ljudstvu, ki hoče in se zaveda svobode.

Nikolaj gre v Tobolsk.

Ex-car Nikolaj se nahaja na težavni poti. To je prava via dolorosa neizmerno Rusije, po kateri so hodili ruski mučniki, patrijotje, svobodomiselci, plemeniti možje, po kateri danes hodi majhen, slaboten mož, ki je bil nekdanji absolutni vladar dvesto milijonov ljudi. V Sibirijo gre njegova pot, v Tobolsk, ob močvirnatih krajih mogočne reke Irliš, v one kraje, kjer so pred njim na njegovo povelje zdihovali številni mučniki ruskega naroda. Za ex-carja Nikolaja je ta pot žalostna, toda ne težavna. Njegova družina ga spremlja. S seboj ima petdeset komornikov, hišnikov, majordomov in druge služinčadi, ki lik posm sledijo gospodarju v dobrih in slabih časih. Vsi bodo imeli dovolj jesti in dobre postelje za počitek.

Boljši, plemenitejši možje Rusije so hodili po tej poti, po kateri hodi danes Nikolaj, in sicer s lahvim, bosimi nogami po ruskih stepah, preko Urala, preko sibirskih tundar, naganjani od kozakov z ostrimi biči v rokah. Srečni so bili oni, ki so poginili na potu, namesto da bi šli v življensko smrt v Sibiriji, kjer so bili živ pokopani. In njih zločini so bili zločini patrijotizma, ljubezni do naroda, nesebičnosti, svobodomiselnosti, prijateljstva do delavca, goreče prizadevanje za svobodo. Preko planjav, katere je žgalo vroče pripekajoče sonce in preko ravni zapokanih metre visoko v snegu, katerega je burja prenašala iz kraja v kraj, so hodili ure in ure, dneve in dneve, doklen niso dospeli do umazanih, blatnih, nezdravih barak. In Nikolaj, ki potuje v Sibirijo vsem komfortu, z ženo in družino in čredo služabnikov, je bil simbol starega, krivičnega sistema.

[Nikolaj gre v Sibirijo, ne ker je obsojen v proganstvo, ampak ker je ruska vlada smatrala, da ni varno držati ga v Petrogradu. On je še vedno sim-

bol starega režima, nečedna figura, okoli katere bi se znale združiti sile reakcije in uničiti svobodno rusko gibanje. In v Tobolsku bo preveč oddaljen, da bi mogel biti orodje v rokah reakcionarjev. Niti ostanki reakcije niti nemški plačani agenti ne morejo izkoristiti ex-carja ob Irlišu.

Ruski revolucionarji lepo, prelepo ravnaajo z Nikolajem. Heganjati ga bi bila brezskrbna krutost. Kajti Nikolaj je bil le simbol, igral je vlogo, za katero je bil rojen, da jo igra, in bil je prijazen kolikor je pač mogel biti. Nihče danes ne sovraži moža, ki je bil le kreator sistema, katerega ni mogel obvladati. Pomilovanja vredni mož je.

Toda vsakdo občuti gotov čut zahtovolnosti, ko so poslali Nikolaja v Sibirijo. V samotni najpremišljitve svojo usodo, in prišel bo do spoznanja, da je veliko bolj zaslužil Sibirijo kot pa zadnji izmed onih, ki je bil na njegovo povelje poslan

tja. In to mu bo v tolažbo, svet pa ga bo pozabil.

Nemčija grozi Nizozemski

Washington, 23. avgusta. — Nemška vlada je zagrozila nizozemski vladi, da ne bo pošiljala jekla in premoga na Nizozemski, če se slednja država ne zaveže, da bo pet let neprenehoma gradila ladje za Nemčijo. Nizozemska vlada se nahaja v kritičnem položaju, ker ne more niti odreči niti dovoliti nemške grožnje.

Poštna perica bi rada dobila delo na dom. Vpraša se 621 St. Clair Ave. (100)

Voznik (driver) dobi takoj dobro delo. Dobra plača in procenti. Oglasite se takoj pri Franks Dry Cleaning Co. 4361 East 55th St. (100)

Iščem slovensko perico, ki bi jemala perilo na dom. Vprašajte pri H. Zalekar, 7613 St. Clair ave (100)

V VOJNI JE PRAVI SOVRAŽNIK POTRATNOST.

Nemčija je močna v vojni, ker ni potratna. Ta dežela mora narediti isto, da zmaga. Več hrane se mora konservirati, manj goriva rabiti, več delavcev delati potrebne stvari, manj delavcev za nepotrebna dela. Vse stvari, potrebne za vojno, se morajo voditi varčnim potom od strani civilnega prebivalstva.

Ugasnite električno luč, če je ne rabite, ne rabite električne sile, brez potrebe.

THE ILLUMINATING COMPANY
ILLUMINATING BLDG. PUBLIC SQUARE

HIŠE in LOTI

Novo tovarne, novo mesto se gradi v Euclidu. Slovenci, kupite lote sedaj, vaš denar se potroji v kratkem.

DANIEL GARAPIČ,

REAL ESTATE

BLISS ROAD, EUCLID, O.

TEL. WOOD 716 W

Slovenska

trgovina

s

šivalnimi

stroji

Vojaka je tu, in sedaj, ko je vse tako drago, si moramo sami znati pomagati, da si vsaj nekaj prihranimo. Zato priporočam, da si kupi vrhlo gospodinjo in dekle šivalni stroj. V naših trgovinah imamo šivalne stroje od \$5.00 naprej, toda najboljše priporočam, katera hoče imeti dober stroj "SINGERJEV ŠIVALNI STROJ". Zadovalni boste in ne bo treba dati denarja za večna popravila.

Fridite k nam in govorite slovensko, ker to je edina slovenska trgovina s šivalnimi stroji. Če nimate denarja, da takoj plačate, vam zaupamo, da plačujete na mesec, in plačano bo, da sami ne boste vedeli kdaj. Se priporočam vam dobro znani

RUDOLF PERDAN,

6024 ST. CLAIR AVE.

Kdor kupi stroj, mi vse naučimo brezplačno šivanje na stroju, če ne znate. Prevzamemo v pravila pokvarjene stroje. (F)

Ali vas veseli narava?

Tedaj si preskrbite fotografski aparat, s katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.

Najboljše aparate dobite pri

F. BRAUNLICH

LEKARNA

1353 E. 55th ST.

MF

SLOVENSKI NARODNI DOM

The Slovenian National Home

Ust. 3. avg. 1914. V DRŽAVI OHIO Ink. 17. avg. 1914.

Sejo direktorja se vrše vsak drugi četrti petek v mesecu na 6029 Glass Ave. Vse dobrotne in dobrovoljne prispevke se S. N. D. naj se blagovestno pošiljajo na prvo tablico: FRANK HUDOVNIK, 1082 E. 62nd St. Druge dobrotne od oddaj, Uredna ura od 7 do 8 zvečer ob delavnikih.

IMENIK ZASTOPNIKOV ZA PRODAJO DELNIC IN OPEK ZA SLOV. N. DOM.

Cleveland, Ohio leti 1917.

- Knjžica št. 1. Frank Černe, 6033 St. Clair ave. za dr. Naprej št. 5 SNPJ.
- št. 2. Josip Kalan, 6101 St. Clair ave. za splošno prodajo.
- št. 4. John Možina, 7606 St. Clair ave Zveza slov. mesarjev.
- št. 5. Leonard Poljak, 6025 Bonna ave. za dr. J. Vila, št. 178 SNPJ.
- št. 7. John Roje, 1392 E. 47th St. za dr. Žužemberk.
- št. 8. P. Kogoj, 3904 St. Clair ave. za dr. Edinost.
- št. 9. Louis Oražen, 1153 Norwood Rr. za splošno prodajo.
- št. 11. Ignac Smuk, 1051 Addison Rd. za splošno prodajo.
- št. 13. John Pollak, 6410 St. Clair ave. za dr. Sava št. 87 SSPZ.
- št. 14. Al. Čebular, 1207 E. 60th St. za dr. Svobod. Slovenke, št. 2 SDZ.
- št. 18. Ant. Turk, 1052 Addison Rd. za dr. Danica, št. 11 SDZ.
- št. 19. Mateva Maysar, 1153 Norwood Rd. za dr. Ribnica, št. 12 SDZ.
- št. 20. John Eržen, 1095 Addison Rd. za dr. Glas Cl. št. 9 SDZ.
- št. 22. Mary Bogataj, 4027 St. Clair ave. za dr. Jugoslovanski Sokol.
- št. 24. John Znidarski, 1273 E. 58th St. za dr. Clev. Slov. št. 14 SDZ.
- št. 27. John Zalete, 1009 E. 66th St. za dr. Delavec št. 51 SDPZ.
- št. 28. Rose Mayers, 6205 Bonna ave. za dr. Carniola, št. 493.
- št. 29. John F. Jadrish, 1426 E. 40th St. za dr. Lipa št. 129 SNPJ.
- št. 30. Panny Trbežnik, 1177 Norwood Rd. za dr. Sl. Sokolice.
- št. 31. John Pirnat, 6201 St. Clair ave. za dr. Napredni Slovenci šte. 5. S. D. Z.
- št. 32. Frank Kovačič, 6203 Carl ave. za splošno prodajo.
- št. 33. Mihael Lukner, 5801 Prosser ave. za dr. Dosluzenci.
- št. 34. Valentin Beden, 1082 E. 64th St. dr. France Prešeren, šte. 17. S. D. Z.
- št. 37. Josip Pogoraj, 6205 Bonna ave. za dr. Z. M. B.
- št. 38. Frank Česen, 1185 E. 61st St. za dr. Vodnikov Venec šte. 147. S. N. P. J.
- št. 40. Jos. Tbovec, 1636 E. 38th St. za dr. Sv. Barbare, št. 6.
- št. 44. John N. Rogelj, 5801 Prosser ave. za splošno prodajo.
- št. 47. Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave. za dr. Janez Krstnik, šte. 37. J. K. J.
- št. 48. Agnes Lunder, 1372 E. 47th St. za dr. Sl. Seestre, šte. 120. S. S. P. Z.
- št. 49. Frank Somrak, 7504 St. Clair ave. za splošno prodajo.
- št. 50. Josip Mrhar, 6128 St. Clair ave. za dr. Lunder-Adamič.
- št. 51. Rudolf Petdan, 6024 St. Clair ave. za dr. Slovan št. 3 SDZ.
- št. 52. Frank Hudovnik, 1092 E. 62nd St. Sl. Sokol.
- št. 53. Frank Zorich, 5909 Prosser ave. za dr. Slovec, št. 1 SDZ.
- št. 54. Al. Mežnar, 1317 E. 53rd St. za dr. Maccabees, št. 1288.

Izdelovatelja smodk pod imenom SND, sta:—

JOHN BRESKVAR, 3528 St. Clair ave.

MARY PRAVST, 959 E. 67th St.

Priporoča se našim društvom in kadikcem cigar, da v vsakem salonu ali prodajalni tobaka zahtevajo te cigare, ki dajejo dobiček S. N. Domu.

G. J. Breskvar je začel jemati cigar labelne dne 7. 11. 1916 in jih je vzel do 8-17-1917 za \$58.00. Ga. Mary Pravst je začela jemati 2-10-1917 in jih je vzel do 8-13-1917 za \$50.00 skupaj prodanih cigar labelnov od 11. julija 1916 do 17. avgusta 1917 za \$108.00 to je čisti dobiček Narodnemu Domu.

V gori navedenem imeniku je razvidno, da je 35 zastopnikov v naši naselbini, katerih naloga je prodajati delnice in opeke ter mesečno pobirati male obroke na delnice. Pri družbi SND, je zastopanih 38 društev, izmed teh 38 društev je samo 29 društev, ki imajo voljene svoje zastopnike v smislu pravil na strani 12, člen 10. da se volijo vsako leto z ostalimi društvenimi uradniki. Torej 9 društev ni volilo teh zastopnikov, kaj je vzrok lahko vsak sam razvodi, da se ne zanimajo veliko za napredek doma, ampak gledajo od strani, da bodo druga društva za nje postavila Dom.

Raditega se apelira na ostala društva, da naznanijo njih zastopnike na glavni urad tajnika. Bliza se letno občno zborovanje, na katerem se bo poročalo delovanje tega ali onega društva. Apelira se pa na ostale zastopnike: da redno vsak mesec oddajo svoje mesečne doheske. Nekaj zastopnikov je tistih, ki od tistega časa, odkar je bil izvoljen niti enega centa ni prinesel na glavni urad, ne vem zakaj je tak zastopnik pri društvu in da se društvo sploh ne zanima za njega, da bi kaj na sebi poročal o napredku Doma. S temi zastopniki ne bomo daleč prišli, če se ne bo drugi vedel in to je točnost. Saj člani radi plačujejo svoje prispevke na svojih sejah, če pa zastopnika ni na sejo in se sploh ne zanima, potem pa člani delničarji počivajo s svojimi prispevki.

Imamo v naselbini tudi Zvezo slovenskih mesarjev, zastopnik tega društva je John Možina, ki se zelo zanima za napredek Doma, dobil je 12 mesarjev, ki imajo podpisanih 34 delnic. Kje so pa naši slovenski groceristi? Delničarji, ali so ti vredni, da jih podpirate? Opeke so nam odpovedali, procenite in stampe, kaj pa sedaj? Samo za sebe gledajo sedaj in ti delavci, ki podpirajo Opeke ostalih trgovcev so se zelo ustavile, ne vem kaj je temu varok ali občinstvo ne zahteva več ali so ga trgovci ustavili dajati opeke. Sedaj je v blagajni približno \$ 17.000.00, glejmo, da bo vsaka \$20.000.00 naša do leta 1918.

F. H. tajnik.

Vse skupaj se prodaja le za \$7300. Oglasite se na 1379 E. 65th St. (101)

Naprodaj sta dva konja in en voz, poceni. — Oglasite se na 5919 Prosser ave. (101)

NAZNANILO.

Članom dr. St. Clair Grove št. 98 (W. O. W. se naznanja, da se polnoštevilno udeležijo redne mesečne seje 27. avgusta. Na dnevnem redu je več zelo važnih točk. Te se morajo rešiti pri polnoštevilni udeležbi članic. Opominjam tudi, da katera ima še kaj tiketov za žrebanje ledenice, naj jih prinese na sejo. Prošene ste, da upoštevate te vrstice. Sesterski pozdrav,

Mary Jančigar, tajnica. (100)

NAPRODAJ

ste dve dobri hiši na 1 lotu, nese \$800 renta na leto. Skriljeva streha, kopališče in toilet, basenit, furnace, električna luč, porch spodaj in izgoraj.

POZOR!

Vse članstvo Jugoslovanskega Sokola se vabi na sejo v petek, 24. avgusta. To je zelo važna izvanredna seja, na kateri se bodo odločili skrajno važni koraki društva.

Vodstvo

Jugoslov. Sokola.

Soba za enega ali dva fanta, brez hrane, se odda. 1118 E. 64th St. (100)

Soba s kopališčem se odda za enega fanta. 6615 Bonna ave. (101)

Hiše naprodaj

v slovenskih naselbinah v Clevelandu in Collinwoodu, na lahka odplačila. Podrobnosti pozveste pri J. Krall, 961 Addison Rd. (111)

Soba za eno osebo, brez hrane, se odda. 1190 E. 60th St. (100)

Hiše naprodaj

Hiša na Mand st. 12 sob, kopališče spodaj in zgoraj, skoro nova, cena \$3800, blizu White Shop. Hiša na Homer ave. 10 sob, lepa prilika. \$3900. Hiša na Bonna ave. 11 sob, lepa prilika za Slovence. Cena \$4000. Vprašajte za nadaljna pojasnila pri John Zulich, 1376 Marquette Rd. blizu 55. ceste. Telefon Rosedale 3414 J. (101)

NAPRODAJ

je fin pool room in trgovina s tobakom. Prodaja se tudi pohištvo za fante. Vprašajte na 4034 St. Clair ave. (101)

Naprodaj je brivnica, dva stola, se prodaja po nizki ceni. Prodaja se mora takoj. 1366 Marquette St. (101)

NAZNANILO.

Naznanjam članom S. D. P. "Zvon", da se vrši deveta redna seja dne 26. avgusta ob 9. uri dopoldne. Seja se preloži radi koncerta Jugoslovanske Pevske Zveze, ki se vrši 2. sept. Andrew Zagari tajnik.

Slovenci dobijo stalno delo in dobro plačo. Collins Foundry, E. 172nd St. and Waterloo Rd. (101)

NAZNANILO.

Pozivljam vse člane dr. Slovan št. 3 SDZ, da se gotovo udeležijo redne mesečne seje dne 2. sept. t. l., ki se vrši oddaj naprej ob 1. uri popoldne v mali Birkovi dvorani. Na dnevnem redu imamo več važnih stvari za rešiti.

Jos. Skupek, tajnik.

Velika front soba z opravo ali brez, se odda za enega ali dva poštena fanta. —Vpraša se na 1257 Norwood Rd. (100)

Slovenec dobi delo v groceriji in ena dekla dobi delo za hišno opravo. Vprašajte na 1115 Norwood Road. (100)

Ena soba se odda v najem za dva fanta. 1267 E. 55th St. (101)

Soba se odda v najem za ali 2 fanta, s kopališčem. 6018 Glass ave. (100)

Naprodaj

je hiša na 8021 Lincoln ave. blizu 79. ceste, blizu White tovarne. Ima 7 sob, kopališče, ki je 35x44. Skriljeva streha dva poroka, cena samo \$3000. Gotov denar. (100)

Pozor Slovenci!

Kadar potrebujete doma v hiši plumberja, tedaj pokličite svojega rojaka, in z veseljem vam proračunim, koliko velja popravilo ali koliko veljajo nove stvari. Mi delamo kopališča in sinke v hišah. Cene naše so nizke in delo garantirano. Svoji k svojim! Edini slovenski plumber.

Nick Davidovich, 1081 Addison Rd. Plumbing, Sewering Gas Fitting. Princeton 2984 K. (105)

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in kisik.

Uradne ure od 9—12 in 1—5 ure. Ponedeljek, četrtek in sobota zvečer od 6—8 ure.

DR. F. L. KENNEDY, zobozdravnik.

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (x49)

Takoj dobijo.

delo delavci in izurjeni rokodelci. Stalno delo. Oglasite se pri National Tube Co. posredovalni urad (zastoj), 304 West Superior ave. (109)

Soba se odda v najem za enega ali dva fanta, spodaj, brez hrane. 1453 E. 53rd St. (99)

ŽENITEV

Za 25 CENTOV vam pošljemo naš ženitovanjski katalog, kjer so imena, naslovi, popis in SLIKE mnogo dobrih deklet in nekaj udov, ki se hočejo poročiti. Vsem tem lahko direktno pišete, in kmalu boste na potu srečali posebnega plačala, ki 25c.

RELANCE KLUB, Dept. 18 Box 376 Los Angeles, Cal.

Carpentarij, pozor!

Vlada želi 250 carpentartjev nemudoma za postavljanje vojaških barak v Chillicothe, kjer se bo urila narodna armada. Plača je \$6.60 na dan za deseturno delo. Čas in pol za čezurno delo in za soboto popoldne. Dvojna plača v nedeljo. Oglasite se takoj pri State City Free Employment Bureau, 109 City Hall (99)

Strojniki in karpentariji dobijo takoj delo. Stalno delo. National Carbon Co. Madison ave. & W. 117th St. (99)

Naprodaj je dobro znana slovenska mlekarna, ki se prodaja po nizki ceni. —Vpraša se v uredništvu (100)

Naprodaj je lepa hiša, 9 sob, kopališče, blizu E. 79th St. Cena samo \$3150. Vprašajte pri A. Junga, 12105 Buckeye Rd. (99)

Pozor Slovenci!

Naprodaj imam farmo, 137 akrov, hiša 7 sob, velik hlev, vsa farmerska poslopja zraven poljski pridelki sladkorni trs, oves, krompir, seno. Cena samo \$6500. Se prodaja ali zamenja za mestno lastnino. Nadalje ena farma 42 akrov, 7 sob hiša, fin hlev, dosti sadja, dobra voda, se zamenja za hišo za dve družini. Pozve se pri L. Erjavec, R. F. D. No. 2. —Thompson, Ohio. (100)

Naprodaj je farma, 60 akrov obdelane zemlje, hiša in hlev, zamenjam tudi za hišo v mestu. Farma je v lepem kraju, kjer je blizu velika slovenska naselbina: pol milje od šole, v okolici stanujejo bogataši, tukaj je pravi raj, čista voda, tu vse bujno raste, živinoreja kramno nese, blizu je širnina, nič ne more lepše lege zahtevati. Prodaja se farma s konjem, brez pridelkov za \$1800, s pridelki pa za \$2300. Kdor hoče kupiti naj se hitro oglasi v uredništvu tega lista. (100)

Soba se odda v najem za dva fanta. Vprašajte na 1110 E. 61st St. (100)

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.

746 EUCLID AVE.

blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVLJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v

VELIKIH SANITORIJIH V EVROPI

Uradne ure:

9. zj. do 4. pop. 7. zveč. do 8. zveč. 10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrešite ta oglas, da ne pozabite naslova

PORTER

dobi dobro, stalno službo s fino priliko, da napreduje.

Le starejši mož naj se oglasi v uredništvu.

Dva poštena fanta se sprejmeta na stanovanje, front soba in vse potrebno. 1210 Norwood Rd. (99)

Delavci dobijo stalno delo. Co-yahoga Lumber Co. 1948 Carter Rd. (100)

V našem se da hiša na 1007 E. 74th St., ima sedem sob, kopališče, električno razsvetljavo in druge udobnosti. Vprašajte v uredništvu lista (99)

Iščem sobo brez oprave, med 70 in 79. cesto. Kdor ima tako sobo, naj naznani v uredništvu. (99)

Nervozni ljudje.

Nervozni ljudje bi morali jemati Severov Nervoton. Mr. Andrew Rajnik, 1270 Mine St. No. 1. Taylor, Pa. nam piše, da "ko je rabil Severov Nerveton, se je počutil boljše." Priporoča to zdravilo slabim nervoznim ljudem. Severov Nervoton je uspešno zdravilo za duševno razpoloženje, brezspanec, nervoznost, histerijo, itd. Cena \$1.00. Po vseh lekarnah. Zahtevajte vedno Severov Nervoton. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Banka, kateri zaupate.

Nad 134.000 naših bratov svoj dom v The Cleveland Trust Co. Oni vedo, da je dom varno in ga lahko dajo kadar hočejo. To meča banka varuje vas svoje lastnine.

Ali veste, da vam denar skrbi doma, lahko zaple jetri? Zato, če želite v celoti varovati svoj denar, ne in naša banka varnost in 4 ukrepi.

4 ukrepi varnosti.

The Cleveland Trust Company

St. Clair Ave. LOTI

v Euclidu, Ohio

Kupite zemljo. Vložite svoj denar v zemljišče, kjer je varno in nosi dobiček. Euclid vas raste, cena se dviga vsak dan. Naši loti 50x150 se prodajajo od \$395 do \$590. Voda, kanali, senčnata drevesa, cestni tlak, elektrika in vse drugo je na zemljišču. Nove hiše na razpolago in nove se gradijo. Mesečna odplačila. Vsakdo lahko plača. Pet minut od treh velikih tovarov. Ti loti bodo trikrat več vredni v par letih. Pridite k nam v nedeljo. Prinesite nekaj denarja s seboj. Sedaj ni zbirite lot. Vzemite St. Clair karo do Five Points, in tu vas čaka naš avtomobil ob 1., 2., 3., in 4. uri v nedeljo popoldne, da vas odpelje na zemljišče.

The McNutt McCall Company

POSEBNO NAZNANILO!

Dr. Cowdrick, veliki specialist, je upeljal v Clevelandu vse velike stroje za zdravljenje ljudi. Tu bo nadaljeval zdravljenje na način kot se zdravi na kliniki Evrope. Ne računa nič za preiskavo, preiskava z X žarki je zastoj vankemu bolniku, če se zdravi pri njem. Ni ne dena, koliko dena se že zdravite, pridite, da vidite kaj ta specialist lahko naredi za vas.

Imate?

Vaša prilika

Tu je prilika, da vprašate velikega specialista za svet, da vas preišče z X žarki. Nikdar prej niste imeli take prilike v mestu. Dajte se preiskati takoj. Ne odlašajte, ker je nevarno.

\$1000.00 X ŽARKI SE RABJO ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE ČE STE BOLNI

Pridite takoj in ta specialist vas popolnoma preišče, potem sveto, če morete oskrbeti, kar uspeh je odvisen od preiskave. Njegovi krasni stroji iz vseh delov sveta mu pomagajo, da ima najboljši zdravilski urad v mestu. Ko so druge metode zdravljenja izgubile moč, dobite tukaj uspeh. Brez vprašanja, kakšno bolezen imate, če zdravnik vidi, da se da oskrbeti, bodite prepričani, da kmalu ozdravite, in nikomur ni treba zapraviti denarja, ne da bi dobili uspeh. Pridite in pogovorite se privatno s zdravnikom.

2047 E. 9th St. DOCTOR COWDRICK Med Euclid in Prospect 4. nadst. Specialist, CLEVELAND, O. Uradna ura 9. zjutraj do 5. sv. Ob nedeljah od 10 do 1.

Princeton 1944 W

Pedračinca 5308 HALE AVE. Wood 783 R

Cleveland, O.

BRATA KUNSTEL

New York Dry Cleaning Co.

Priporočena so enojnem občinstvu za čiščenje, likanje in popravilanje

MOŠKIH IN ŽENSKIH OBLEK

Vse delo izvršimo v popolni zadovoljnost. Fino delo! Nikoli cena. Pridemo hitro in prijetno na dom. 6220 ST. CLAIR AVENUE

Pozor Slovenci!

Kadar kupujete ure, diamante ali zlatino, pojdite k

N. WOLKOV,

6428 St. Clair Ave. blizu Addison Road

Znan je tisočim Slovincem za točne in poštene potrebe. Tu prihranite denar in vseh kupite ceneje, če kupite pri nas. Pomnite ime:

N. Wolkov

6428 St. Clair Ave. blizu Addison Road

Mi popravimo vašo uro za \$1.00, brez vprašanja v kakšnem stanju. Vse delo garantirano.

JOS. ŽOKALJ,

6408 ST. CLAIR AVE.

SE PRIPOROČAM ROJAKOM V OBILEN POSET MOJE TRGOVINE.

Velika zaloga finih moških klobukov, kap, hlač, itd.

VSA MOŠKA OPRAVA. TOČNA POSTREŽBA. CENE ZMERNE.

Rojakom priporočam svojo

Restavracijo in Kavarno "Beli grad"

nasproti slovenske šole in cerkve.

Vedno sveža jedila in točna postrežba. Na razpolago imam čista PRENOČIŠČA

FRANK DRASLER,

6120 Glass Ave.

Ohio State Tel. 1111 Polakova 2923 W. and 21. in 22. ulici, blizu St. Clair Ave.

ZADNJI RODOVINE BENALJA

ZGODOVINSKA POVEST

SPISAL
FR. REMEC

"Kaj Vam more biti na tem, če Vas jaz sodim pravično ali krivično?" je trpko vprašala Renata. "Če se hočete žrtvovati, da obvarujete čast dami, ki jo ljubite, bo vsakdo rekel, da je to plemenito."

Renata je bila zopet v dvorih, kdo je ona, zaradi katere se hoče Mihael žrtvovati; kar verjeti nimogla: da ljubi Mihael njo in zato je govorila hladno in ostro.

"Ni mi na tem, kaj bodejo rekli ljudje," je menil Mihael. "Razen Vas in mene ne bo nihče vedel na svetu, zakaj sem se poročil z gospo Terezijo in torej ne bo nihče mogel soditi o mojem koraku."

"Pote m pripisujete mojemu mnenju preveč važnosti," je odgovorila Renata. "Sploh ne umejem, zakaj se morate skrivnostni stvari ste obrnili name."

Renata je vedela, da se igra z ognjem. A hotela je priti na jasno, hotela je Mihaela prisiliti, da pove polno resnico, da razodene, kdo je ona, ki jo ljubi, da pove vsaj eno, če ljubi njo ali kakšno drugo. Negotovitosti ni mogla več prenašati. Pozabljeni so bili vsi njeni trdni sklepi, popolnoma pozabljeni; ljubila je Mihaela preveč, da bi mogla še dalje prenašati negotovost.

"Prav pravite, milostiva," je rekel Mihael, "moja stvar je zdaj še bolj skrivnostna. Žal mi je, da sem Vam povedal premalo, a ne morem Vam povedati več."

"Neki vzrok pa ste morali vendar imeti, da ste mi zaupali en teli svoje skrivnosti in imeti morali tudi poseben vzrok, da mi ne poveste vsega."

Renata je to rekla naglo in razdraženo; komaj je končala, ji je bilo že žal teh besed; ves svet bi bila dala, ko bi ji bilo mogla preklcati, a bilo je prepozno.

Mihael je odgovoril hitro, z glasom, ki je zvenel kakor da se je z največjo težavo izvil iz njegovega grla. Obraz mu je bil ves blede, zobje so se začevale eni ob druge, a oči so mu žarele kakor dve črni zvezdi.

"Da — milostiva — vzrok sem imel — ista dama, ki jo ljubim, ste Vi."

Renata je zadržala, kakor onemogla se je naslonila ob ograjo, pri kateri sta stala in povesila je oči. Pred njo je stal Mihael, ves prepaden, nepremično, kakor bi bil izklesan iz kamna. V njegovi notranjosti pa je divjal vihar in pekla ga je vest, da se ni znal premagovati in da ni znal ohraniti tajnost svojega srca, čeprav je vedel, da je bila to njegova dolžnost in da bi ne bil smel razodeti Renati svoje ljubezni.

Do poznega večera je begal po mestnem logu. Mir, ki je tu vladal in sveži zrak sta mu umirila živce tako da je naposled mogel trezno razmišljati, kaj naj stori.

"Najbolje bo, da za nekaj časa zapustim Ljubljano," si je rekel. "Renata bo iz tega spoznala, da sem ji v preneženosti razkril svoja čustva in kako mi je žal, da sem za trenutek pozabil na oziroma, ki jih mora imeti pošten človek napram omoženi dami, če jo ljubi. Videla bo, da nečem motiti njenega zakonskega miru in odpustila mi bo ter mi dovolila, da občujem z njo še dalje."

Mihael je bil mož, ki je storjene sklepe vedno izvršil. Predno se je naslednji dan še prav zjasnilo, se je Mihael že odpeljal na Lesno brdo pri Vrhniki, kateri gradič je bil last njegovega očeta.

IV.

Mihael Kržinar je tako nemudoma in nepričakovano izginil iz Ljubljane, da so njegovi znanci niso mogli prečuditi. Stefan vitez Ogulin se je skrivnostno smehljaj, kadar se je govorilo o Mihaelovem begu; kdor mu je pogledal v obraz, si

je moral misliti "ta ve nekaj", ali če je kdo kaj vprašal, ni dobil odgovora in razjasnila. Stefan Ogulin je bil veliko preveč previden, da bi bil znil le besedico.

Renata je čutila v svojem srcu vročo željo, da bi videla Mihaela. Noč po njegovem ljubezenskem razodetju ni zatisnila nobenega očesa, in težko glavo je imela, kakor da so jo Mihaelove besede omamile. Ko pa se je poglelo to razburjenje, ko se je umirilo srce, jo je prevzelo čustvo blaženosti. Srečna je bila, da ljubi Mihael njo in ne kakšne druge; nad vse je bila srečna in niti na misel ji ni prišlo ugibati, kaj bo konec te ljubezni.

Želela ga je videti, želela je pogledati v njegove oči in vsaj njih čitati, kar so ji povedale Mihaelove ustne in Cojzovega vrta. Begala je po mestu in po javnih betališčih, da bi ga srečala, a nikjer ga ni bilo videti.

Šele čez nekaj dni je izvedela, da je odšel na gradič Lesno brdo in da misli sam več tednov "nadzorovati sekanje lesa." Kdor ji je omenil Mihaela, vsak je s povdankom dvoumnosti povdarjal, da nadzoruje Mihael sekanje lesa in na pravil je tak obraz, kakor Stefan Ogulin, ko je vrget to frazo med ljudi.

Renata se ni dala zbegati. Smešno in nizkotno se ji je zdelo to sumničanje in v svoji odkritosrčnosti je brez ovinkov povedala vsakemu, da Mihaela obkrekujejo. A skrbela jo je Mihaelova odsotnost vendar.

Kmalu so ljudje tudi izvedeli, da je Mihael večer pred svojim odhodom na Cojzovem vrta imel dalji pogovor z baronico Renato in začeli so ugibati, da je morda ta razgovor vzrok nenadnemu odpotovanju.

Gospa Terezija Ahčinova se je najbolj zagrizla v misel, da je Mihael odpotoval vsled pogovora, ki ga je imel z baronico Renato. Nebroj sumenj in domnevanj se je porodilo v njenem srcu. Najbolj verjetno se ji je zdelo, da je baronica Renata nanjo ljubosumna in da je pri Mihaelu kaj spletkarila proti nji.

"Kdo ve kaj mu je vse natežila o meni, samo da bi naju razdvojila," je ugibala gospa Terezija. "Morda sta imela kaj skupaj in je Renata prepodila Mihaela iz Ljubljane, da bi ga obvarovala pred menoj in ga ohranila zase."

Gospa Terezija absolutno ni verjela v žensko krepost. Ni se ji moglo sicer ničesar očitati, ali krepost gospe Terezije je imela izvor v njeni ljubezni do Mihaela. Ko bi imela moža, bi ne bila niti trenutek omahovala in se mu izneverila v prvem hipu, ko bi bil to zahteval mož po njenem srcu. Zaradi tega tudi ni verjela, da je baronica Renata zvesta svojemu možu, nego je mislila, da zna Renata svoje ljubezenske doživljaje tako spretno skrivati, da nihče o njih ničesar ne izve.

Ljutost gospe Terezije je še narasla naslednjo nedeljo. Za ta dan je povabila Mihaela z drugimi gospodi in gospem k sebi na večerjo. Gospa Terezija je ljubila take prijateljske sestanke in jih je večkrat prirejala. Prišli so vsi drugi povabljeni, samo Mihaela ni bilo. Pozabil je na povabilo, hote ali nehoti in pozabil se je opravičiti. In prav za ta dan je preskrbela gospa Terezija tako imenitno večerjo, da niti pri cesarskem guvernerju take nikdar niso imeli.

Stefan Ogulin se je na tistem zadovoljno smejal. Večkrat ga je obšla želja, da bi se iz gospe Terezije nekoliko ponorčeval, a vselej je to željo premagal, vedoč, da bi se hudod zameril in sam sebi pokva-

ril tako previdno in prekanjeno zasnovane načrte.

Renata ni vse ga tega ničesar slutila. Samo bolelo jo je, da Mihaela ne more videti in skrbelo jo je, kaj da ga je pregnalo iz Ljubljane.

Očitala si je, da ga je sama pregnala, ker na njegovo ljubezensko razodetje ni odgovorila nobene besede, ker mu niti enega pogleda ni več privoščila in ker je odšla od njega, ne da bi mu bila dala roko.

"Užaljen je in odšel je, da bi me laglje pozabil."

To je bil končni sad njenega razmišljanja in ta misel ji je ležala na duši in jo bolela, kakor sveža opekline.

Ljubljana je bila v onih časih malo mesto in majhne so bile tudi družabne razmere ljubljanske. Javnih priredb ni bilo skoro nobenih. V predpustnem času sta bila dva plesa in pozimi nekaj gledaliških predstav, to je bilo vse. Ni bilo pevskih druženj, ni bilo godbe, ni bilo vsem pristopnih zabav in razen Cojzovega vrta tudi ni bilo sprehajališč. Premožnejše rodbine so si pomagale s prirejanjem domačih zabav, na katere so vabile znance in znanke. Ljubljana je bila tedaj bogato mesto. Cvetela je trgovina in cvetela je obrtnost, a koder je mnogo denarja, tam je tudi mnogo življenskega veselja. Gostje so bili na dnevnem redu.

Evzebij baron Benalja ni bil prijatelj gostij. Ljubil je red in mir in ni maral glasnih gostov, posebno ne takih, ki so se radi sukali okoli njegove žene. A ker se družabnim dolžnostim ni mogel odtegniti, je priredil vsako zimo tri ali štiri posebno bogate pojedine.

Tudi sedaj je nameraval prirediti tako domačo zabavo. Htel je posebno, ker je želel, da bi se vršila, dokler je Mihael Kržinar odsoten. Dasi ni verjel nobene besede brezimnega pisma, mu je bilo vendar neprijetno, da bi se Renata sešla z Mihaelom, vsaj dokler ni slednji zaročen z gospo Terezijo.

Priprave so bile že vse gotove, le nekaj dni je še bilo do te priredbe, ko je baron Evzebij nenadoma zbolel. Našli so ga brez zavesti v njegovi sobi in pri njem mladega popolnoma neznanega moža, ki mu je močil čelo in z močnim glasom klical na pomoč.

Ko je Renata prihitela v sobo, se ji je tujec predstavil.

"Jaz sem Leonard baron Benalja" je rekel z globokim glasom in se okorno priklonil.

"Kako ste rekli?" se je začudila Renata. "Leonard baron Benalja? Ali ste mar sorodnik mojega moža?"

"Evzebij je moj pravi stric" je odgovoril Leonard.

Renata se je začudila in strme je gledala mladega čvrstega moža, ki je stal pred njo. Iz neklih besed svojega moža ji je bilo sicer znano, da ima nekje na kmetih še nekaj sorodništva, ali natančnega ni ničesar vedela, kajti baron Evzebij ni hotel ničesar vedeti o svojih sorodnikih, ni maral o njih govoriti in jih sploh ni hotel poznati.

Z enim samim pogledom je premerila Renata netjaka svojega moža. Leonard je bil po njeni sodbi kakih šestindvajset let star. Oblika njegova je kazala, da živi na kmetih in sicer ne gosposka. Lice njegovo je bilo od solca in vetra zagorelo in ustrojeno, roke njegove so bile velike in malo čedne, a kar je na Renato napravilo najslabši utis, to je bila nestanovit v Leonardovem pogledu. Nekaj zavratnega in grozečega je plapolalo v očeh tega mladega moža in Renati se je ustilil sum, da je ta Leonard baron Benalja vzkok, da se je onesvestil njen mož.

Dalje se ne bo.

Naznanilo našim čitateljem!

Vse časopisje, tiskano v tujih jezikih v Ameriki, ki je naklonjeno in lojalno ameriški vladi, se je združilo, da pričnejo nabirati potrebni denar, s katerim se kupi božično darilo našim ameriškim fantom in možem na francoski front. Ti moške in fantje se borijo za naše pravice, za naše domove in svobodo. Mi jim hočemo preskrbeti nekaj veselih ur s tem, da jim pošljemo tobaka za pipo, cigare in cigarete.

Ali hočete pomagati?

Ali hočete pomagati ameriškim vojakom z malim darom? Uredništvo "Clevelandske Amerike" je pripravljeno nabirati prostovoljne doneske v prid ameriških vojakov. Noben denar ni premajhen, noben denar prevelik, vse je hvaležno sprejeto. Vsi darovi morajo biti pri nas do 12. novembra, da se pravočasno oddajo. Za božič dobi vsak vojak na fronti darilo od nas.

Potrdilo vašega daru

dobite od vojakov samih na fronti. V vsakem paketu tobaka bo vojna dopisnica, in potom našega lista bodele dobili potrdilo od srečnega vojaka za prejem tobaka naravnost iz fronte. Slovenci, na delo. Glejmo da ne bomo zadnji. Čehi, Poljaki in Slovaki silno agitirajo. Dajmo tudi mi.

Slovenska društva.

Na svojih sejah zberite moža, ki naj nabira prostovoljne doneske. Izročite denar v našem uredništvu. Rojaki po hišah, nabirajte med seboj, spomnite se naših vojakov na fronti. Pomnite, noben dar ni premajhen, noben prevelik.

Rojaki, poslužite se tega kupona, kadar prinesete darove:

Datum.....

Urednik "Clevelandske Amerike"
6119 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

Priloženo dobite moje darilo \$..... za božične darove naših vojakov na fronti.

Ime.....

Naslov.....

OPOMBA: Nobenih darov se ne sprejme po 12. novembru, 1917.